

Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
T.a.v. Adviescollege Beroepsreglementering

per mail: consultatie-wet-en-regelgeving@nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)	Doorkiesnummer
22 maart 2018	NOCLAR	LOA		020-3010392

Geacht adviescollege,

Graag maakt het ledengroepbestuur Openbaar Accountants (verder: bestuur) van de gelegenheid gebruik om, mede namens de commissie MKB, te reageren op de concept Nadere voorschriften "Handelswijze accountant bij niet-naleving wet- en regelgeving door de eigen organisatie of cliënt" (verder NV NOCLAR) en het daarbij behorende consultatiedocument. In het eerste deel van de reactie wordt een aantal algemene observaties beschreven. In het tweede deel van de reactie beschrijven wij een aantal observaties bij artikelen uit de NV NOCLAR. In het laatste gedeelte beantwoorden wij de vragen uit uw consultatiedocument.

Algemene observaties

Binnen ons beroep is de Verordening gedrags- en beroepsregels (verder: VGBA) het regelgevend kader voor al het handelen van de accountant. Zoals ook beschreven in het consultatiedocument is in de VGBA in onder andere artikel 2 al opgenomen dat een accountant maatregelen moet nemen als relevante wet- en regelgeving niet wordt nageleefd. In de toelichting op de relevante artikelen is beschreven hoe een en ander opgepakt kan worden. De vraag die bij ons opkomt, mede ook gezien de opmerking in het consultatiedocument dat er niets nieuws is, of er nieuwe regelgeving nodig is. Is het niet beter om de toelichting op de VGBA op dit onderdeel verder uit te breiden? Of door middel van een handreiking een nadere uitleg te geven. Het bestuur is zich ervan bewust dat de NBA door haar lidmaatschap met de IFAC haar uiterste best moet doen om de internationale normen in Nederland te implementeren. Het bestuur is van mening dat het implementeren niet alleen mogelijk is door nieuwe regelgeving, maar ook door bijvoorbeeld aanvullende toelichtingen op bestaande regelgeving.

Observaties artikelen NV NOCLAR

De observaties in dit gedeelte van onze reactie hebben we opgenomen in het geval toch wordt besloten om NV NOCLAR in te voeren. De beschreven observaties moeten ook in dit kader worden gelezen.

- Artikel 2
In artikel 2 wordt in onderdeel b. het woord "fundamenteel" gebruikt. Het bestuur vraagt zich af in hoeverre het zinvol is om dit woord te hanteren. Het woord "fundamenteel" heeft een zwaardere lading in zich dan "materieel" en het bestuur vraagt zich af of er bewust gekozen is om dit onderscheid in het artikel te maken. Het bestuur is van mening dat voor beide situaties welke in dit artikel zijn beschreven een gelijke grens gehanteerd zou moeten worden.
- Artikel 4
Het bestuur vraagt zich af in hoeverre de bepalingen in lid 2 niet te vrij zijn. Moet de

accountant niet meer doen dan er redelijkerwijs op vertrouwen dat een andere accountant op passende wijze heeft gereageerd? Dit mede gezien de maatschappelijke beeldvorming.

- Artikel 6

In lid 1 wordt geschreven dat de accountant bij een dreigende niet naleving moet acteren als acuut ingrijpen door bevoegde instanties noodzakelijk is. Naar mening van het bestuur kan het ook zijn dat ook in situaties bij niet naleven van regelgeving acuut ingrijpen noodzakelijk kan zijn. Verder vraagt het bestuur zich af of in dit artikel niet eerst een afstemming moet plaatsvinden om te beoordelen in hoeverre er sprake is van een acute dreiging. Het bestuur acht het verstandig om met een deskundige te overleggen. In de dagelijkse praktijk wordt gezegd dat de ergste fout de fout is die iemand alleen maakt. Het kan zijn dat de accountant de situatie verkeerd inschat, terwijl overleg met een derde kan voorkomen dat er verkeerde conclusies worden getrokken. Uiteraard moet dan in het artikel wel opgenomen worden dat als het niet mogelijk is om te overleggen in verband met tijdsdruk de accountant direct moet handelen.

- Artikel 9

In dit artikel wordt het de senior accountant verplicht om de vertrouwelijkheid uit artikel 16 van de VGBA te doorbreken. Het bestuur adviseert om expliciet in dit artikel op te nemen dat de vertrouwelijkheid op dat moment moet worden doorbroken. Nu staat dit vermeld in de toelichting op de NV NOCLAR. Gezien het belang van het fundamentele beginsel vertrouwelijkheid acht het bestuur deze toevoeging van belang.

- Artikel 12

In lid 1 van dit artikel wordt gesproken over de accountant. Het bestuur acht het niet wenselijk dat elke accountant uit een team de niet naleving moet bespreken met de cliënt. Het bestuur adviseert om deze taak toe te bedelen aan de eindverantwoordelijke accountant voor de opdracht. Deze persoon zit in een senior positie, maar binnen een team kunnen meerdere accountants een senior positie bekleden. Wellicht is het een optie om een definitie op te nemen die vergelijkbaar is aan de definitie van "eind verantwoordelijke accountant" zoals opgenomen in de Nadere voorschriften Kwaliteitssystemen.

- Artikel 14

In dit artikel wordt gesproken over het informeren van accountants buiten de cliënt als de accountant weet dat zij een opdracht bij de cliënt uitvoeren. Ook hier adviseert het bestuur vergelijkbaar aan hetgeen is geschreven bij artikel 12. Daarnaast merkt het bestuur op dat ook de accountants binnen de cliënt geïnformeerd moeten worden. Het kan voorkomen dat bij cliënten accountants werkzaam zijn die niet tot managementposities behoren bij de cliënt en niet op de hoogte zijn van het niet naleven. Deze accountants moeten naar mening van het bestuur ook geïnformeerd worden zodat zij een afweging kunnen maken over de door hen te ondernemen stappen.

- Artikel 15

Het bestuur adviseert om deze bepaling niet op te nemen in de NV NOCLAR maar te verwerken in de desbetreffende NV COS 600. Dit omdat deze bepaling naar mening van het bestuur uitsluitend betrekking heeft op werkzaamheden die worden gereguleerd door deze controlestandaard.

- Artikel 16

Het bestuur vraagt zich af in hoeverre deze bepaling in de NV NOCLAR opgenomen moet worden. Het bestuur denkt dat het beter is om deze verantwoordelijkheden op te nemen in de relevante NV COS.

- Artikel 17

In dit artikel wordt in lid 1 voor controleopdrachten beschreven wat een accountant

moet doen. In lid 2 wordt beschreven wat een accountant moet doen bij een niet-controleopdracht. Het bestuur is van mening dat de stappen die beschreven zijn bij lid 1 ook zouden moeten gelden voor de in lid 2 beschreven situatie. Dit omdat de accountant in alle situaties zijn maatschappelijke rol moet vervullen, rekening houdend met de omgeving waarbinnen de accountant opereert.

In lid 3 staat geschreven dat de accountant de cliënt informeert over het voornemen tot het melden van niet-naleven aan bevoegde instanties. De laatste stap(pen) worden echter niet vermeld in deze bepaling. Het bestuur adviseert om de laatste stap(pen) expliciet op te nemen in dit artikel, zodat hierover geen onduidelijk bestaat.

Vragen uit het consultatiedocument

- Vraag 1
Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij graag naar de algemene observaties van onze reactie.
- Vraag 2
Het bestuur kan zich vinden in de voorgestelde invoeringsdatum.
- Vraag 3
Het bestuur vraagt zich af of een dergelijke overgangsbepaling niet gaat leiden tot verwarring. Het bestuur kan het niet helemaal overzien maar de indruk bestaat dat gedurende het proces een andere handleiding moet worden toegepast. Zoals in het consultatiedocument is beschreven kan de afwikkeling van een mogelijke niet-naleving lange tijd in beslag nemen. Het afwickelen van zo'n situatie op basis van de nieuwe regelgeving leidt mogelijk tot onduidelijkheden.
- Vraag 4
Het bestuur is van mening dat stappenplannen moeten leiden tot het gemakkelijke toepassen van de regeling. Het moet geen opsomming zijn van de verschillende artikelen. De nu opgenomen stappenplannen zijn naar mening van het bestuur een opsomming en geen verduidelijking. Daarnaast ondersteunt de gehanteerde layout de begrijpelijkheid niet. Het bestuur adviseert om deze stappenplannen kritisch onder de loep te nemen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er vragen zijn, dan kunt u contact opnemen met de secretaris van de Ledengroep, de heer H. van Campen (h.vancampen@nba.nl).

Met vriendelijke groet,

Diana M. Clement AA RA
Voorzitter Ledengroep Openbaar Accountants